

גיטין. לעתים קרובות שיתף את ר' שמואל חיים בבית דין זה¹¹⁷.

ר' אברהם ב"ר יוסף רוזאניש אישר בראש רבני העיר הסכמה של דייני או"ה בחשוון ת"ע/אוקטובר 1709. חתום בין רבני העיר בשנת תע"ד/1714 על איגרת נגד נחמיה חיון. בשנים תצ"ד/1734 ותצ"ה/1735 חתם עמם על הסכמות לחיבורים שנדפסו בעיר. בשנת תפ"ט/1729 חתם בין רבני העיר על איגרת המלצה לר' גדליה חיון. משנת תצ"ו/1736 ואילך עד שנת תק"ז/1747 חתם ראשון בין רבני העיר על הסכמות דומות. כן חתם בראש רבני העיר על איגרת המלצה משנת תק"ו/1746. בחדש אדר ב תק"ב/מרס 1742 אישר בראש רבני העיר הסכמה של בי"ד או"ה, ובשנת תצ"ג/1732 חתם עמהם על הסכמה כשבראש הרבנים עמד ר' אפרים נבון. בחודש אב תצ"ב/יולי 1732 חתם בראש רבני העיר על אישור הסכמת הקצבים. בי"א אלול תק"ד/19 באוגוסט 1744 כיהן כאב"ד באורטה קוי, ור' אברהם מיוחס כותב עליו, כי על פיו יקום דבר. התיר עגונות וחתם על פסקי דין שונים. בשנת תצ"ט/1739 נמנה על רבני העיר המאשרים הסכם. בי"ב תמוז תק"ו/12 ביולי 1746 חתם ראשון בין שלושת רבני העיר על כתב מינוי "פקידי ירושלים" בקושטא. ר' יצחק הכהן מאיזמיר כותב עליו "המגביהי לשבת לראש דינה בעיר רבתי בדעות קושטי יע"א", ומצוי גם פסק של ר' אברהם רוזאניש המאשר פסק דין של חכם זה. בשלהי אייר תק"ז/מאי 1747 הפליג ר' אברהם רוזאניש מקושטא לארץ ישראל באניה שבה עלה בקושטא גם ר' אברהם גרשון מקוטוב, והשנים התידדו. הוא נפטר בירושלים בשנת תק"ח/1748 במגיפה שהפילה חללים רבים. בהיות החיד"א נער זכה להכירו ולהתבשם מדברי תורתו. חיד"א כותב עליו שבשעת הפלגתו לארץ ישראל היה זקן¹¹⁸.

ר' אהרן ב"ר שמואל רוזאניש היה אחיו של ר' יהודה רוזאניש ונשא ונתן עמו. באדר ב תע"ב/מרס-אפריל 1712 כיהן כדיין בעיר ובט"ו סיון תצ"ח/13 ביוני 1738 חתם כדיין על גט שחרור. בכ"ד תמוז תק"ז/2 ביולי 1747 ובד' כסלו תק"ח/7 בנובמבר 1747 היה אב"ד ועסק בהתרת עגונות. בכ' אדר א תק"ח/19 בפברואר 1748 חתם בין רבני העיר על פסק נגד המלבושים היקרים בירושלים. בשבט תקי"ב/מרס 1742 היה אב"ד או"ה בעיר. בשנת תצ"ג/1733 נמנה על "פקידי

¹¹⁷ קובץ דרושים וחידושים, דף 76, ע"ב; פנקס או"ה, תעודה לג; רב דגן, ח"א, יו"ד הלכות שבועות, ג; אה"ע ד; רופא, חברת חסד, עמ' תרכז; מטה לחם, אה"ע ח"א, מד; שמן המשחה, הלכות אישות, פב, קמב; פנקס 2670, דף 61.

¹¹⁸ פנקס או"ה, תעודות א, ט, יח, ולי"ט; יערי, הדפוס העברי בקושטא, ספרים 373, 377, 379, 387-415, 281, 357, 373, 347, 349, 352; הנ"ל, שלוחי ארץ ישראל, עמ' 496; בשן, שביה ופדות, עמ' 196; בני אברהם, אה"ע ג; דבר משה, ח"ב, חו"מ קיא, קכא; כהונת עולם, יח, כא; בתי כהונה, ח"א, יט, כד; רוזאניס, ה, עמ' 18-19; דין אמת, חו"מ רז, סימן א, דף מט, ע"ב-נג, ע"א; ברנאי, יהודי ארץ ישראל, עמ' 89-90, 52, 135; שם הגדולים, מערכת גדולים, בערכו.

חברון" בקושטא ובשנת תפ"ט/1729 חתם עם רבני העיר על איגרת המלצה. עלה לארץ ישראל עם אשתו והתיישב בירושלים. לפני עלייתו הקדיש הקדשות לצדקה בקושטא "שמכללם הם ג' מאות אריות שנתחייב להסגר (ישיבה) של באלאט ומאה להקדש יתומות באלאט ומאה להקדש ביקור חולים. וכל החיובים הנז' הם לפורעם שעה אחת קודם פטירת אשתו. ואחר הליכתו לא"י נתחייב שם ד' מאות וחמשים לכוללות הת"ח שבירושלים". אחר פטירת בני הזוג בירושלים היה עימות בין נכדו החכם אהרן אלפאנדארי לבין פקידי קושטא בעניין ירושה זו. ר' נסים גבאי, מדייני קושטא פסק שגבירי קושטא זוכים בהקדשות. הוא כלול גם ברשימת חכמי ישיבת המקובלים בירושלים. נפטר ב" כסלו תק"ך/30 בנובמבר 1759. בנוסף הוא נזכר בהקדמת ר' יעקב כולי לספר "פרשת דרכים", וכן נזכר עם אחיו ר' חיים לשבח בהקדמת ספר "משנה למלך", כמי שתורמו ממון להדפסתו¹¹⁹

אוצר החכמה

ר' יהודה ב"ר שמואל רוזאניש אחיו של ר' אהרן רוזאניש. היה תלמידם של ר' שמואל הלוי ור' יוסף ב"ר ישעיה טראני. בימי נעוריו עסק במסחר וניהל עסקים עם ראשי הצבא העות'מאני. נשא את בת דודו ר' אברהם רוזאניש "הזקן" (ר' אברהם ב"ר יוסף רוזאניש), ואח"כ חזר לתלמודו ונתפרנס ע"י אחיו חיים ואהרן, והקדיש כל עתותיו ללימוד תורה ונשיאת דרשות לציבור, וכן העמיד בביתו ישיבה. בני דורו מפליגים בשבח למדנותו, ענותנותו ואורח חייו. בנוסף כיהן כדיין. בחשוון ת"ע/אוקטובר 1709 נמנה עם רבני העיר המאשרים הסכמה של בי"ד או"ה. למן שנת תע"א/1711 ואילך חתם עם רבני העיר על הקדמות והסכמות לחיבורים שנדפסו בעיר. בידינו עדויות על ישיבתו בדין בעיר בבתי דין שונים בר"ח שבט תע"ד/17 בינואר 1714, בכ"ב חשוון תע"ה/30 באוקטובר 1714 ובשנת תפ"ג/1723, וכן חתם על פסקים שונים ואישר פסקי דין. ר' ראובן מזרחי היתנה פסק דין שכתב באישורו ע"י ר' יהודה רוזאניש, וציין שעד שתגיע תשובתו אין לפסק תוקף. בא' טבת תפ"ו/5 בדצמבר 1725 חתם עם רבני העיר על תקנת המדודים ובתפ"ז/1727 חתם על איגרת שליחות שניתנה לר' משה ישראל. בגין ענותנותו לא הדפיס את חיבוריו בחייו. הוא מינה את ר' אפרים נבון לדיין. בשנת תע"ד/1714 חתם עם רבני העיר על החרם נגד נחמיה חיון, אולם בשנת תפ"ה/1725 נמנה על שלושת רבני קושטא שהתירו לו את החרם, בתנאי שיפרוש מהקבלה ומאמונותיו השבתאיות. בכך קומם נגדו את שאר רבני העיר. נראה, כי בעקבות זה פרצו קנאים לביתו, ונטלו שלושה מחיבוריו, ומה שנשתמר נאסף והותקן לדפוס לאחר

¹¹⁹ חיד"א, שם הגדולים, מערכת גדולים, בערך ר' יהודה רוזאניש; סדר אליהו רבא וזוטא, ז, מ; רוזאניש, ה, עמ' 8-9; בני אברהם, אה"ע מ; מרקוס; פנקס או"ה, תעודה לט; יערי, שלוחי ארץ ישראל, עמ' 496; פאת נגב, יו"ד כב; פרומקין-ריבלין, תוח"י, ג, עמ' 35; המעלות לשלמה, מערכת גדולים, אות ת; פרשת דרכים, הקדמה; משנה למלך, קושטאנדינה תצ"א, הקדמת ר' יעקב כולי.